

Valinnaisaineopas 7. luokkalaisille vuosiluokkia 8 ja 9 varten

LIELAHDEN KOULU

Syksy 2026

Rehtorit ja opot

Lielahden koulun oppilaan valinnaisainetoiveet vuosiluokalla 7 (vuosiluokkia 8 ja 9 varten)

KORI 1

TAIDE- ja TAITOAINEIDEN VALINNAISET AINEET

- Jokainen oppilas toivoo 7. luokan keväällä kahta valinnaisainetta tästä korista (vuosiluokkia 8 ja 9 varten).
- Korissa olevat aineet ovat KOTITALOUS, KUVATAIDE, KÄSITYÖ, LIIKUNTA ja MUSIIKKI.

Toteutuva valinnainen taide- ja taitoaine (2 vvt vuosiluokilla 8 ja 9)

- Oppilas saa näistä yhden pitkän valinnaisaineen ja opiskelee sitä vuosiluokilla 8 ja 9 kaksi tuntia viikossa.
- Ko. taide- ja taitoaineen lopullinen päättöarvosana annetaan vasta 9. vuosiluokan lopussa.
- HUOM. Muiden taito- ja taideaineiden päättöarvosana annetaan, kun ko. oppiaine päättyy.

Lielahden koulun oppilaan valinnaisainetoiveet vuosiluokalla 7 (vuosiluokkia 8 ja 9 varten)

Tässä korissa on eri valinnaisaineet kuin taide- ja taitoaineiden korissa.

Silti tässä korissa voi olla oppiaineiden KO, KU, KS, LI ja MU valinnaisia aineita (eri tavoitteet ja sisällöt sekä eri arviointiperusteet).

KORI 2 VALINNAISET AINEET

Toteutuva valinnainen aine (2 vvt vuosiluokilla 8 ja 9)

- Oppilas toivoo 7. luokan keväällä kahta valinnaisainetta tästä korista (vuosiluokkia 8 ja 9 varten).
- HUOM. Mikäli oppilaalla on A2-kieli, niin oppilas ei toivo mitään valinnaisainetta tästä korista – A2-kieli sisältyy automaattisesti tähän koriin.

**) Poikkeusvalintatoive A2-kielen oppilaalla.*

- Korissa tarjotaan yksittäisten oppiaineiden, oppiaineiden yhdistelmien sekä monialaisten kokonaisuuksien valinnaisia aineita.
- Oppilas saa näistä yhden pitkän valinnaisaineen ja opiskelee sitä vuosiluokilla 8 ja 9 kaksi tuntia viikossa.
- Näistä valinnaisista aineista annetaan oppilaalle erillinen päättöarvosana.

**) A2-oppilas voi toivoa B2-kielen aloittamista (SA, RA, VE) ja opiskella sitä ryhmän muodostuessa vuosiluokilla 8 -9 vähimmäistuntimäärän ylittävänä osana (2 vkt enemmän kuin perustuntimäärä).*

OHJEITA VALINNAISAINEIDEN TOIVOMISEEN

1. Mitä muutoksia 8. luokalle?

- Yhteisinä aineina opiskeltavat kotitalous, kuvataide ja käsityö jäävät pois.
- Mainittujen aineiden arvosanat tulevat päättötodistukseen - lukuun ottamatta taito- ja taideaineiden valinnaisen aineen arvosanaa.

2. Kuinka paljon valinnaisaineita valitsen?

KORI 1: Taide- ja taitoaineiden valinnaiset aineet

- Jokainen oppilas toivoo täältä kahta valinnaisainetta → oppilas saa täältä yhden taide- ja taitoaineen, jota oppilas opiskelee 8.- 9. luokalla 2 tuntia viikossa.
- Korin 1 tarjonnassa ovat kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki.
- Taide- ja taitoaineiden valinnaiset aineet syventävät 7. luokan pakollisen taito- ja taideaineiden oppimäärää.
- Valinnainen taide- ja taitoaine päätetään arvioidaan 9. luokan keväällä numeroarvioinnilla 4-10 ja arvosana lasketaan mukaan kaikkien aineiden keskiarvoon.

KORI 2: Valinnaiset aineet

- Jokainen oppilas toivoo täältä kahta valinnaisainetta → oppilas saa täältä yhden valinnaisen aineen, jota oppilas opiskelee 8. ja 9. luokalla 2 tuntia viikossa.
- Korin 2 tarjonnassa ovat
 - B2 kielet: ranska, saksa ja venäjä, sekä Ruokailoa ja elämisen taitoja, Ilmaisutaito, Kaiku, Lisää liikuntaa!, Kasva urheilijaksi, Valokuvaus, Tekninen käsityö ja Tekstiilipainotteinen käsityö.
- Valinnaisainetta opiskellaan 8.-9. luokalla 2 tuntia viikossa.
- Valinnaisaine arvioidaan numeroarvioinnilla 4-10 ja arvosana lasketaan mukaan kaikkien aineiden keskiarvoon.
- **HUOM.** Mikäli opiskelet A2-kieltä, et toivo valinnaisainetta tästä korista lainkaan – POIKKEUS: Halutessasi voit kuitenkin toivoa B2-kielen aloittamista.

OHJEITA VALINNAISAINEIDEN TOIVOMISEEN

3. Millä perusteella valinnaisainetoiveet kannattaa tehdä?

Tutustu huolella valinnaisaineoppaaseen. Tarvittaessa saat lisätietoja mainittujen valinnaisaineiden opettajilta ja opinto-ohjaajilta.

Mieti, mitkä aineet sinua todella kiinnostavat.

Kaverin toiveet ja mielipide aineesta eivät ole hyvä peruste sinun toiveillesi.

Oma kiinnostus, harrastus tai halu oppia uusia taitoja ovat hyviä lähtökohtia toiveillesi.

Mieti opiskelusi sujuvuutta ja toivo valinnaisaineiksi sellaisia, jotka soveltuvat sinulle parhaiten.

Voit miettiä myös mahdollisia tulevia jatko-opintojasi tai ammatinvalintatoiveitasi.

4. Valinnaiset ja jatko-opinnot

Mikään valinnaisaine ei ole vaatimuksena tai esteenä jatko-opintoihin pääsulle.

Valinnaisaineiden arvosanat lasketaan mukaan kaikkien aineiden keskiarvoon sekä valinnaiset lukuaineet (kielet) lukuaineiden keskiarvoon.

Haettaessa ammatilliseen koulutukseen pisteitä saa kaikkien aineiden keskiarvosta sekä kolmen parhaan taide- ja taitoaineen keskiarvosta.

Lukioiden yleislinjoille haetaan lukuaineiden keskiarvolla.

OHJEITA VALINNAISAINEIDEN TOIVOMISEEN

5. Näin teet toiveet

- Valinnaisainetoiveet tehdään alkuvuodesta 2026
- Mieti toiveesi tarkkaan, sillä toiveidesi perusteella saamaasi valinnaisainetta ei voi vaihtaa muuten kuin hyvin perustellusta syystä (esim. terveydelliset syyt)
- Emme pysty aina toteuttamaan kaikkien ensimmäisiä valinnaisainetoiveita, joten myös varatoiveilla on suuri merkitys
- Oppilas tekee valinnaisainetoiveet Forms-lomakkeella yhdessä huoltajan kanssa
 - Halutessaan oppilas voi tehdä toiveet myös koulussa opettajan valvonnassa
- **Tarkemmat ohjeet valinnaisainetoiveiden tekemisestä annetaan tammikuussa 2026**



VALINNAISTARJONTA

Taide- ja taitoaineet (Kori 1)

- Kotitalous
- Kuvataide
- Käsityö
- Liikunta
- Musiikki

Valinnaiset aineet (Kori 2)

- B2 Saksa
- B2 Ranska
- B2 Venäjä
- Ruokailoa ja elämisen taitoja
- Ilmaisutaito
- Kaiku
- Lisää liikuntaa!
- Kasva urheilijaksi
- Valokuvaus
- Tekstiilipainotteinen käsityö
- Tekninen työ

Kotitalous

Kotitalous on yhdessä tekemistä ja kokemista kaikilla aisteilla. Tavoitteena valinnaisessa kotitalousopetuksessa on vahvistaa seitsemännellä luokalla opittuja tietoja ja taitoja sekä parantaa valmiuksia toimia omassa arjessa nyt ja tulevaisuudessa. Kotitaloustunneilla harjoitellaan käden taitoja ruoanvalmistuksessa ja leivonnassa sekä opiskellaan ravitsemusta, kodinhoitoa ja kuluttajuutta. Pääpaino on käytännön työskentelyssä, mutta valinnaisessa kotitaloudessa tehdään myös kirjallisia projektitöitä yksin ja yhdessä, esimerkiksi suomalaisesta ja kansainvälisistä ruokakulttuureista.

Monipuolisena taito- ja taideaineena kotitalousopetuksella tuetaan oppilaan itsetunnon ja elämänhallintataitojen kehittymistä, joihin kuuluvat mm. ryhmässä toimiminen ja palautteen antaminen ja vastaanottaminen. Käytännön oppiaineena kotitalous antaa hyvät mahdollisuudet yhteistyötaitojen vahvistamiseen. Oppilaat saavat myös osaltaan suunnitella opetusta.



Kuvataide

Kuvataide on oppiaine, jossa näkyvässä maailmassa elämistä harjoitellaan nykyaikaisin keinoin. Erilaiset kuvantekotekniikat, kolmiulotteinen työskentely, rakentelu ja digitaaliset työt tarjoavat mahdollisuuden kehittää itseään laaja-alaisesti ja monipuolisesti.

Käsillä tekemisen yhteys aivojen ja persoonan monipuoliseen kehittymiseen on tunnettu tosiasia. Kuvataidetyöskentely kehittää huomattavasti myös keskittymiskykyä.

Kuvataiteen ytimessä on kekseliäisyyden ja luovuuden harjoittelu. Kuvataiteen monipuoliset tekniikat piirtopöytineen tai vaikka akryylinväreineen ovat vain välineitä, joilla treenaamme luovuutta ja kekseliäisyyttä.

Tulevaisuuden maailmassa luovuus ja kekseliäisyys ovat tärkeimpiä menestystekijöitä. Kuvataide on oppiaine, jossa tätä kaikkea harjoitellaan jokainen yksilönä huomioiden.



Käsityö

Jatka käsityön opintojasi 8. ja 9. luokalla! Ihminen tarvitsee myös vastapainoa teorialle, mahdollisuuden päästä toteuttamaan itseään ja samalla hänelle kehittyy terve itsetunto iloa tuottavan tekemisen avulla. Taito- ja taideaine valinnaisaineena opiskelet molempia tekstiili- ja teknisen työn sisältöjä. Työskentelemme pehmeiden- ja kovien materiaalien kanssa.

Pääset mukaan suunnittelemaan aiempaa laajempia ainerajoja ylittäviä projektikokonaisuuksia työstäen erilaisia materiaaleja eri tavoin. Myös opetusmenetelmät poikkeavat totutuista. Käsityöprojektien tuloksena valmistuu persoonallisia design-tuotteita kotiin ja itselle.



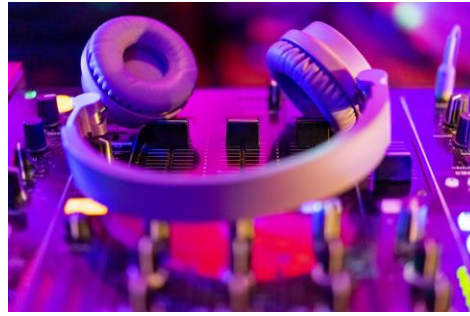
Liikunta

Tällä kurssilla syvennetään ja kehitetään jo opittuja taitoja sekä tutustutaan aivan uusiin lajeihin ja liikuntapaikkoihin, kuten esim. keilailu, trampoliinihyppely, Superpark, laitesukellus yms. Myös fyysistä kuntoa kehitetään kuntosalilla tai vaikka juoksulenkillä. Oppilaat saavat muokata kurssin sisällön yhdessä mieleisekseen.



Taide- ja taitoaine

Musiikki



Kiinnostaako sinua bändisoitto? Vai oletko kenties innokas laulaja? Haluatko päästä kokeilemaan musiikkiteknologian eri mahdollisuuksia ja tekemään omaa musiikkia?

Musiikin valinnaisessa kehitetään musiikillisia taitoja rennon tavoitteellisesti kunkin oppilaan omista lähtökohdista käsin. Pääosassa on bändisoitto, mutta toki tunneilla toteutetaan muutakin monipuolista musiikkitoimintaa oppilaiden kiinnostuksen kohteet huomioiden. Musiikin valinnaisryhmälle tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia esiintyä ja lisäksi tutustutaan Tampereen musiikkitarjontaan.

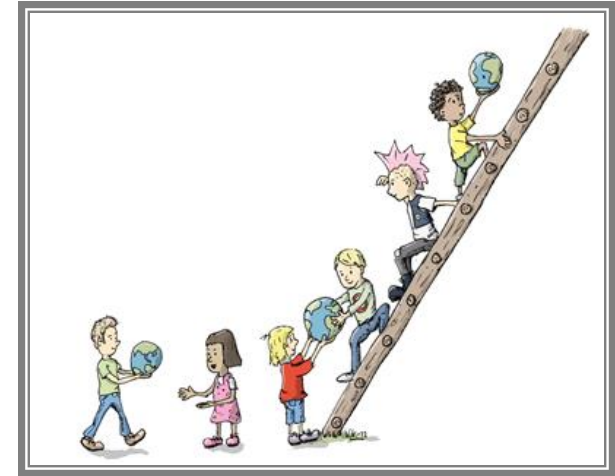
Olit sitten jo pidempään musisoinut tai juuri musiikista innostunut, olet lämpimästi tervetullut musiikin valinnaisryhmään! Musiikin valinnaisessa pärjät hyvin 7. luokan musiikintunneilla harjoitelluilla taidoilla.

B2-kieli

ranska, saksa, venäjä

Tavoitteet:

Opiskelun tavoitteena on saavuttaa toimiva alkeiskielitaito sekä kehittää kulttuuri-vuorovaikutus- ja tiedonhankintataitoja. Opiskelu keskittyy arkipäivän viestintätilanteisiin. Näkökulmana minä, me ja maailma. Oppilas oppii ymmärtämään monipuolisen kielitaidon merkityksen ja käyttämään kieltä rohkeasti.

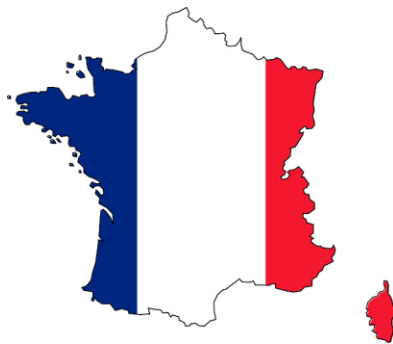


Sisältö:

B2-kieli eli ranska, saksa, venäjä

- * Oppilasta itseä kiinnostavat aihepiirit: minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto
- * Tärkeimpiä kielenkäyttötilanteita, mm. tervehtiminen ja kohteliaisuudet, matkustaminen ja monenlaiset asiointitilanteet
- * Elämä kohdekielen maassa
- * Viestinnän kannalta vain keskeisin kielioppi ja lauseenmuodostus. Pääpaino suullisen kielitaidon harjoittelussa.

Arviointi: monipuolinen itse- ja vertaisarviointi, numeroarviointi



Ruokailoa ja elämisen taitoja (KO)

Tavoitteena on antaa oppilaille valmiuksia ja eväitä elämää varten. Arjenhallinnan, luovuuden ja yhteistyötaitojen harjoittaminen antaa välineitä, tietoa ja taitoja itsenäisen aikuisen elämää varten. Kädentaidot ja luovuus kehittyvät ja opetuksessa huomioidaan kestävä kehitys. Oppilaiden kotitaloudellista osaamista syvennetään ruokaosaamisessa, asumisen ja yhdessä elämisen sekä kodin kuluttaja-asioissa. Opiskelu tapahtuu periodeissa (perusleivonta, perusruoanvalmistus, suomalainen ja kansainvälinen leivonta ja nuoren elämän hallinnan taidot).



Ilmaisutaito



Ilmaisutaito on tietenkin esiintymistä ja teatteria, mutta se on myös itseilmaisun taitoa eli taitoa ja rohkeutta ilmaista omia asioita, ajatuksia ja tunteita sekä heittäytyä leikkimään ja luomaan uutta vaikka tyhjästä. Ilmaisutaidon tunneilla kokeillaan ja opitaan kokemuksista, kun välillä onnistutaan upeasti ja välillä mokataan komeasti.

Ilmaisutaidon tunneilla käytetään monipuolisia luovan ilmaisun ja draaman työtapoja ja harjoituksia, mm. kehonkieltä, mimiikkaa, äänenkäyttöä, puhetekniikkaa, improvisointia, roolin rakentamista, pienoisenäytelmiä, tekstin dramatisointia, luovaa kirjoittamista ja esitysten analysointia. Mahdollisuuksien mukaan tehdään teatterivierailuja.

Ryhmän toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan valmistetaan esityksiä koko koulun tarpeisiin.

Omaa oppimista analysoidaan oppimispäiväkirjan avulla.

Yhteistyötaitojen lisäksi arvioidaan oppilaan asennoitumista, aktiivista osallistumista ja yrittämistä sekä pyrkimystä oppia saamastaan palautteesta.

Kaiku (OPO)



Oppilaat valitaan ryhmään yhteistyössä huoltajien, kouluvalmentajan, opettajien ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa. Ryhmä toimii koko 8. ja 9. vuosiluokan ajan (2 tuntia viikossa). Arviointi hyväksytty/hylätty, ei arvosanaa.

Valinnaisaineen tavoitteena on oppilaan koulunkäyntiä tukeva ryhmätoiminta. Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus ryhmän jäsenenä suunnitella oppitunteihin sisältyvää mieluisaa toimintaa ja toteuttaa sitä.

Opettaja ja kouluvalmentaja toimivat ryhmässä työparina. Tekemisen suunnittelun ja toteutuksen ohella opettaja/kouluvalmentaja toimii ryhmässä ohjaavana, tukevana ja kannustavana aikuisena.

Ryhmässä voidaan tehdä myös kohdennettua työtä yksittäisten oppilaiden kanssa.

Työskentelytavat ovat joustavia ja oppitunneilla pyritään toteuttamaan monipuolisia toimintoja erilaisin menetelmin.

Useimmiten oppitunneilla on tarjolla/tehdään itse jotakin aamupalaa/välipalaa.

Lisää liikuntaa! (LI)

Lisää liikuntaa -valinnaisaineessa pelataan vanhoja tuttuja liikuntatuntien palloilulajeja. Tunnilla hyödynnetään myös Lupa Liikkua -tuntien lajitarjontaa, kuten esimerkiksi fatbike, kiipeily, padel sekä golf.

Valinnaisaineen lajit valitaan pääosin ryhmäläisten omien toiveiden mukaan.



Kasva urheilijaksi (LI)

Urheilijaksi kasvaminen on tarkoitettu ensisijaisesti lähiliikuntakoululaisille ja tavoitteellisesta urheiluharjoittelusta kiinnostuneille oppilaille.

Tavoitteet: Tavoitteena on edistää aktiivista, liikkuvaa elämäntapaa ja arjen hyvinvointia sekä korostaa monipuolista liikkumista. Opiskelu tukee liikunnasta kiinnostuneen nuoren perusliikuntataitojen kehittymistä ja hänen kasvuaan terveeksi urheilijaksi sekä koulun ja urheilun yhteensovittamisen harjoittelua.

Sisältö: Opiskelussa yhdistyvät **teoria ja toiminnallisuus** käytännön harjoittelussa. Kaikilla vuosiluokilla huomioidaan huoltavan harjoittelun merkitys osana aktiivista elämäntapaa. Työskentely on oppilaskeskeistä ja nousujohteista, se antaa myös valmiuksia taitojen omatoimiseen kehittämiseen. Sisällöt ja tavoitteet pohjaavat Kasva urheilijaksi opetussuunnitelmaan.

- Oppiaineessa opetellaan mm. tunnistamaan ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksia.
- Opiskeltavat tietosisällöt liittyvät hyvinvointiin: mm. urheilun ja koulun yhteensovittaminen, kuormitus ja palautuminen, uni, psyykkisen harjoittelun ja urheiluravitsemuksen perusteet.
- Oppitunneilla harjoitellaan kunnioittamaan ja tukemaan jokaisen yksilöllistä kehittymistä liikkujana - oppiaineelle asetettujen sosiaalisten ja psyykkisten tavoitteiden mukaisesti.
- Opetellaan ryhmässä toimimista ja hyviä vuorovaikutustaitoja.

Arviointi: Arviointi pohjautuu Kasva urheilijaksi tavoitteiden mukaisesti numeerisesti 4-10.



Valokuvaus (KU)

Keskiajalla ihminen näki elämänsä aikana alle 100 kuvaa. Nykyaikaisessa kuvatulvassa ihminen valokuvaa päivässä ne samat 100 kuvaa. Valokuvaus on aktiivisen kansalaisen perustaito, jonka monipuolinen hallitseminen hyödyttää arjessa ja juhlassa, harrastuksissa ja työelämässä. Toisin kuin yleisesti luullaan, valokuvia ei oteta. Ne tehdään. Ja tätä valokuvaus Lielahden koulussa on. Me teemme kuvia. Valokuvauksessa kuljemme kahden vuoden aikana hauskan matkan valokuvauksen taianomaisessa maailmassa muotokuvan ottamisesta katukuvaukseen, neulansilmäkameran maailmasta luontokuvaukseen ja paljon muuta.

Käytössämme on ehkä Suomen hienoimmat tekniset mahdollisuudet: - järkkäreinä on 5x Olympus OMD micro4/3 systeemi ja 1 x Olympus Pen F, & valovoimaiset, monipuoliset objektiivit, drone, action-kamera ja 360-kamera - uusi, ainutlaatuinen valokuvastudio, taustakankaat, monipuoliset mm. kauko-ohjattavat valot ja erilaiset heijastus- ja filtterisysteemit. -monipuoliset kuvan editointimahdollisuudet iMaceilla (Photoshop Elements) tai iPadeilla (Snapseed) - omien laitteiden käyttö on mahdollista ja oman puhelimen kameraa käytetään myös. Valokuvaus kuuluu kaikille. Siksi toivotan jokaisen tervetulleeksi hämmästyämään siitä, mihin sinä voit pystyä!



Käsityötä tekstiilipainotteisesti

Tule mukaan käsityön ihmeelliseen maailmaan! Valinnaisessa käsityössä kokeillaan erilaisia tapoja suunnitella ja valmistaa käsitöitä. Tutustutaan tuotteiden valmistuksen kannalta tarkoituksenmukaisiin materiaaleihin, häivyttäen rajaa tekstiilityön ja teknisen työn välillä. Suunnittelemme valinnaisen sisällön pääosin yhdessä osallistujien kanssa.

Jokainen osallistuja valmistaa tuotteita omien kiinnostuksenkohteidensa ja mielikuvituksensa innoittamana. Teemme myös yhdessä yhden tai useamman projektin. Syvennetään ymmärrystä materiaaleista, työtapojen valinnasta ja tuotteiden rakenteista, sekä käsityön positiivisista vaikutuksista elävässä elämässä. Lisäksi tutustumme tamperelaiseen käsityökulttuuriin. Valinnainen huipentuu lopputyöhön, jonka aihe ja rajat päätetään yhdessä.



Tekninen työ

Valinnaisaineena teknisen työn opiskelu kehittää ongelmanratkaisutaitoa ja pitkäjänteisyyttä. Teknisessä työssä tutustut uusiin materiaaleihin ja niiden työstötapoihin. Tuotteet pyritään suunnittelemaan huolellisesti ja mitoittamaan tarkasti. Tuotteita voidaan suunnitella ja mitoittaa 3D-ohjelmalla. Suunnittelun lähtökohtana on tiedon soveltaminen.

Tekninen työ tarjoaa sinulle tilaisuuden tutustua maailmaan konkreettisin keinoin ja kehittää omia kädentaitoja työturvallisessa oppimisympäristössä. Käymme läpi perusteita mm. Mig- ja Tig-hitsaamisesta, tutustumme laserleikkaamiseen ja teemme 3D-tulostuksia oman kiinnostuksen mukaan. Käymme kurssin aikana läpi metalli-, puu- ja sähkötekniikan perusteita teoriassa ja käytännössä. Teknisen työn opiskelu antaa hyvät perustiedot ja -taidot kädentaitoja vaativille aloille.

Teknisessä työssä saat tietoa erilaisista työvälineistä, koneista ja laitteista. Jokainen oppilas saa kone- ja laitekohtaisen käyttökoulutuksen minkä jälkeen oppilaalla on mahdollisuus tehdä vaativampia ja suurempia oppilastöitä. 9.-luokalla voit keskittyä haluamaasi teknisen työn osa-alueeseen ja tehdä isomman päättötyön.

